

STORTINGET

Innst. 169 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Meld. St. 17 (2021–2022)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Datatilsynets og Personvernemndas årsrapportar for 2021

Til Stortinget

Sammendrag

Merknader frå Kommunal- og distriktsdepartementet til Datatilsynets årsrapport

I punkt 1 i meldinga går merknader frå Kommunal- og distriktsdepartementet til Datatilsynets årsrapport for 2021 fram. Årsrapporten er vedlegg til meldinga. I meldinga blir det vist til at Datatilsynet i meldingsåret særleg har prioritert arbeid med saksbehandling og kontroll (punkt 3.1 i meldinga), personvernproblemstillingar knytte til pandemisituasjonen (punkt 1.1 i meldinga), regulatorisk sandkasse for kunstig intelligens (punkt 1.2 i meldinga), internasjonalt samarbeid (punkt 1.4 i meldinga) og personverntematikk knytt til skole, barn og unge (punkt 1.3 i meldinga). I tillegg har Datatilsynet hatt andre vesentlege aktivitetar i 2021, slik som arbeid med informasjonssamfunnstenester og annonseindustrien («ad tech») (punkt 1.5 i meldinga).

Det blir i meldinga vist til at prioriteringane mellom anna er baserte på desse punkta i hovudstrategien til tilsynet:

- Å arbeide for ein meir rettferdig maktbalanse mellom individet og kommersielle/offentlege aktørar.

- Å fremme personvernvennleg digitalisering, innovasjon og utvikling.
- Å vere eit kompetent, fleksibelt og framtidretta tilsyn.

I punkt 2 i meldinga går merknader frå Kommunal- og distriktsdepartementet til Personvernemndas årsrapport for 2021 fram. Årsrapporten er vedlegg til meldinga. I kapitlet er blant anna følgjande tema omtalte: talet på saker, vedtak og møte, personopplysningslova 2018, koronapandemien, saksbehandlingstid, vedtak som rettleiing, tema for sakene (bl.a. kameraovervaking, personopplysningar i arbeidstilhøve, sletting av søketreff i Google, publisering av personopplysningar på nett), framtidssiktene for nemnda, at det er komplekse og krevjande saker, og departementet si vurdering av nemnda sitt arbeid.

I punkt 3 i meldinga er det eit kapittel om administrasjon og ressursar. I punkt 3.1 blir det gitt ein omtale av budsjettet og rammevilkåra til Datatilsynet. Her blir det blant anna gitt ein omtale av bruken av tildelte budsjettmidlar, om leiinga og organiseringa av tilsynet, om saksmengda og tema for sakene (bl.a. personvern i kundeforhold, bruk av helseopplysningar og personvern på arbeidsplassen). Det blir vidare gitt ein omtale av talet på og tema for avviksmeldingar og om auken i talet på vedtak, fordoblinga av avgjerder om gebyr og om auken i krav om innsyn etter offentleglova. I punkt 3.2 blir budsjettet og rammevilkåra til Personvernemnda omhandla. Det blir gitt ein omtale av organiseringa og leiinga av organet, av sekretariatet og om bruken av budsjettmidlane.

I begge desse kapitla vurderer departementet korleis løyvinga er brukt og oppgåvene er gjennomførte i 2021.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Støstad, Terje Sørvik, Agnes Nærland Viljugrein og lederen Lene Vågslid, fra Høyre, Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Heidi Greni, Kathrine Kleveland og Haakon Skramstad, fra Fremskrittspartiet, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Sosialistisk Venstreparti, Aram Karim, og fra Rødt, Tobias Drevland Lund, viser til meldingen.

Komiteen viser til at Datatilsynets hovedmål er et godt personvern for alle. Det sikres først og fremst ved å kontrollere regelverk og gi veiledning.

Komiteen støtter Datatilsynets hovedstrategi med blant annet å arbeide for en mer rettferdig maktbalanse mellom individet og kommersielle/offentlige aktører, å fremme personvernvennlig digitalisering, innovasjon og utvikling og å være et kompetent, fleksibelt og framtidsrettet tilsyn.

Komiteen merker seg at Datatilsynet peker på at året 2021 ble mer preget av koronapandemien enn forventet. Dette ga blant annet en økning i koronarelaterte klager, for eksempel ved overvåkning av ansatte på hjemmekontor. Datatilsynets prioritering av koronapandemi og personvern var dermed riktig satsing for 2021.

Komiteen merker seg at det er et økende antall vedtak og en fordobling av vedtatte gebyrer samt en stor økning i krav om innsyn etter offentlighetsloven. Komiteen har forståelse for at pandemien har påvirket antall saker og saksbehandlingstid. Samtidig har mindre utadrettet virksomhet og færre fysiske møter frigjort tid som kunne gå til saksbehandling.

Komiteen støtter Datatilsynet i raskest mulig å avslutte og utrede konsekvensene av de personvern-unntakene som ble gjort under pandemien. Komiteen vil gi honnør for nettsidene med koronarelatert informasjon om bl.a. digital hjemmeskole og koronasertifikat.

Komiteen viser til at Datatilsynets regulatoriske sandkasse for kunstig intelligens ifølge rapporten er godt innarbeidet. Komiteen merker seg at rapporten peker på at dette virkemiddelet, som er tverrdepartementalt, også er nevnt i Hurdalsplattformen, og at det satses offensivt videre på å hjelpe enkeltaktører med å følge regelverk og utvikle personvernvennlige KI-løsninger. Komiteen merker seg at det er mange søkere og det er prosjekter med temaer som spenner fra anony-

misering for å bruke helseopplysninger og personvern på arbeidsplassen til hvitvasking. Komiteen noterer seg at Datatilsynet er opptatt å skape nytteverdi for flere, og ser positivt på publisering på nettsidene og at det er laget en podkast-serie.

Komiteen mener den økende graden av digitalisering i samfunnet krever økt fokus på sikkerhet og kunnskap til befolkningen. Komiteen merker seg komplekse og krevende saker som har vært knyttet til cyberangrep, blant annet på Østre Toten og på Stortinget.

Problemstillinger som omhandler sikkerhet rundt barn og unges data, har også i 2021 hatt et særlig fokus. Komiteen vil understreke viktigheten av dette.

Også i 2021 var det avviksmeldinger om brudd på personopplysningsikkerheten i skolen. Komiteen merker seg at Datatilsynet har brukt store ressurser på forbedring når det gjelder skolene.

I tillegg mener komiteen det er positivt at Datatilsynet har gitt hørings svar til ny opplæringslov og ny barnelov, begge med fokus på barns rett på hjelp til godt personvern fra hjem og skole.

På komiteens møte med Datatilsynet 11. november 2022 fikk komiteen bekreftet det årsrapporten beskriver om tilsynets aktive internasjonale rolle. Komiteen merker seg Datatilsynets særdeles aktive og til tider koordinerende rolle i Det europeiske personvernrådet og synes dette er positivt.

Administrasjon og ressurser

Komiteen viser til at Personvernemndas årsrapport viser et forholdsvis likt antall saker som i 2020, men at færre av Datatilsynets avgjørelser ble endret i 2021 enn i 2020.

Komiteen merker seg at Personvernemnda viser til et større antall datainnbrudd i norske virksomheter som kan få konsekvenser for personvernet til de registrerte. Komiteen registrerer et mindreforbruk som begrunnes i digitale møter, men at departementet berømmer nemnda for godt utført arbeid.

Komiteen registrerer at Datatilsynet totalt har hatt økende saksmengde og også 21 prosent økning i antall vedtak. Økningen i antall innsyn etter offentlighetsloven var på 60 prosent fra året før. Komiteen merker seg at departementet vurderer at Datatilsynets midler er brukt på en formålstjenlig måte.

Komiteen registrerer at Personvernemnda på tross av pandemien har fått gjennomført sine møter og utført sine oppgaver på en god måte.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k:

Meld. St. 17 (2021–2022) – Datatilsynets og Personvernemndas årsrapportar for 2021 – vedlegges protokollen.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 7. februar 2023

Lene Vågslid

leder

Kathrine Kleveland

ordfører

